

OSCAR WILDE

Oscar Wilde se narodil v známé měšťanské rodině v Dublinu. Po matce zdědil zájem o umění, cit pro krásu a eleganci i sklon k výstřednosti; patřil ke vtipným a vyhledávaným společníkům, nevyhýbal se však skandálům a provokacím. Právě na tento charakterový rys nakonec doplatil – z ješitnosti a vzdoru se zapletl do soudního sporu, který v tehdejší době nemohl vyhrát (týkal se jeho homosexuálního milostného vztahu), a skončil ve vězení. Zemřel zlomený a opuštěný.

S jeho jménem jsou spojeny také dvě pohádkové knihy – Šťastný princ a jiné pohádky a Dům granátových jablek. Náměty jednotlivých textů nejsou vždy původní (inspiraci hledal např. u H. Ch. Andersena), zpracování je však pokaždé originální.

Slavík a růže

„Říkala, že by si se mnou zatančila, kdybych jí přinesl červené růže,“ naříkal mladý student, „jenže já nemám ani jedinou červenou růži v celé své zahradě.“

V hnizdě na cesmínovém dubu ho slyšel slavík, vzhlédl skrze listí a zvědavě čekal, co bude dál.

„V celé zahradě ani jedinou červenou růži!“ naříkal student a krásné oči se mu zalily slzami. „Ach, na jakých to malíčkostech závisí štěstí! Přečetl jsem všechno, co napsali moudří lidé, pronikl jsem do všech záhad filozofie, a přece jsem v životě ztrskotal, protože nemám červenou růži.“

„Konečně opravdový milenec!“ řekl si slavík. „Noc co noc o něm zpívám, ačkoli jsem ho zatím nepoznal, noc co noc o něm vyprávím hvězdám – a teprve teď ho vidím. Vlasy má tmavé jako květy hyacintu a rty rudé jako ta růže, po které touží; ale vásní mu pobledla tvář, že je jako ze slonoviny, a na čelo mu vtiskl pečeť žal.“

„Zítra večer pořádá princ ples,“ šeptal mladý student, „a přijde tam i moje milovaná. Když jí přinesu červenou růži, bude se mnou tančit až do svítání. Když jí přinesu červenou růži, budu ji držet v náručí a ona mi skloní hlavu na rameno a její ruka se schoulí do mé. Ale já nemám v zahradě ani jedinou červenou růži, a tak budu sedět sám a sám a ona se u mě nezastaví. Vůbec si mne nevšimne a mně z toho pukne srdce.“

„Vskutku, opravdový milenec!“ řekl si slavík. „O čem já zpívám, tím on trpí; co mně působí radost, jemu působí bolest. Ba, láska je něco úžasného! Je vzácnější než smaragdy a drahocennější než skvostné opály. Ani za perly a za granátová jablka ji nekoupíš a nevystavuje se na tržištích. Nedostaneš ji u kramářů a nedá se vyvázit zlatem.“

„Na kruchtě se usadí muzikanti,“ pravil mladý student, „a budou hrát na strunné nástroje a má milovaná bude tančit za zvuků harfy a houslí. Tak lehce bude tančit, že se bude nohama sotva dotýkat podlahy, a dvořané v pestrých úborech se k ní jen pohnou. Se mnou však tančit nebude, protože pro ni nemám červenou růži.“ A vrhl se do trávy, zabořil tvář do dlaní a plakal.

„Proč pláče?“ ptala se zelená ještěrička, která kolem něho běžela se zdviženým ocáskem.

„No vážně, proč?“ divil se motýl, poletující za slunečním paprskem.

„No vážně, proč?“ zašeptala něžným ztlumeným hláskem své sousedce sedmikráska.

„Pláče po červené růži,“ řekl slavík.

„Po červené růži?“ volali všichni. „To je k smíchu!“ A ještěrička, která byla tak trochu cynik, se rovnou rozchechtala.

Ale slavík rozuměl tajemství studentova žalu, seděl na dubu mlčky a přemýšlel o mystériu lásky.

A náhle rozepjal hnědá křídla a vznesl se do vzduchu. Jako stín prolétl houštinou a jako stín plur nad zahradou.

Uprostřed trávníku stál krásný růžový keř a slavík, když ho uviděl, doletěl k němu a usedl mu na větévku.

„Dej mi červenou růži,“ prosil, „a já ti zazpívám svou nejlíbeznější píseň.“

Ale keř zavrtěl hlavou.

„Já mám růže bílé,“ odpověděl, „bílé jak mořská pěna, bělejší než sníh na horách. Ale zaleť si k mému bratrovi, co obrůstá ty staré sluneční hodiny, ten ti možná dá, co potřebuješ.“

I letěl slavík k růžovému keři, který obrůstal staré sluneční hodiny.

„Dej mi červenou růži,“ prosil, „a já ti zazpívám svou nejlíbeznější píseň.“

Ale keř zavrtěl hlavou.

„Já mám růže žluté,“ odpověděl, „žluté jako vlasy mořské panny, co sedí na jantarovém trůně, žlutější než narcis, co kvete na louce, než přijde sekáč s kosou. Ale zaleť si k mému bratrovi, co roste pod studentovým oknem, ten ti možná dá, co potřebuješ.“

I letěl slavík k růžovému keři, který rostl pod studentovým oknem.

„Dej mi červenou růži,“ prosil, „a já ti zazpívám svou nejlíbeznější píseň.“

Ale keř zavrtěl hlavou.

„Já mám červené růže,“ odpověděl, „červené jako holubí nožky, červenější než ohromné vějíře korálů, co se vlní a vlní v podmořských jeskyních. Ale zima